

**Comisia pentru aplicarea unitară
a prevederilor legale în activitatea Curții de Conturi**

APROBAT
pentru ședința Plenului

**PREȘEDINTELE
CURȚII DE CONTURI,
MIHAI BUSUIOC**

RAPORT nr. 8/15.12.2020

**referitor la aplicarea unitară a dispozițiilor legale privind decontarea drepturilor aferente
pentru persoane cu atribuții în cadrul birourilor electorale**

Comisia pentru aplicarea unitară a prevederilor legale în activitatea Curții de Conturi
(denumită, în continuare, *Comisia*), constituită din:

Dragoș Naniș	- președintele Comisiei
Mariana Punguță	- membru
Petronela Rotariu	- membru
Mariana Mișu	- membru
Nicoleta Vișan	- membru

s-a întrunit în ședință de lucru, în data de 11.12.2020, conform prevederilor art. 7 din *Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru aplicarea unitară a prevederilor legale aplicabile în activitatea Curții de Conturi*.

I. Obiectul solicitării:

Prin adresa nr. 24301/20.11.2020 înregistrată la Curtea de Conturi sub nr. **139562/10851/M.B./23.11.2020**, **Consiliul Județean Dâmbovița** a solicitat un punct de vedere în legătură cu „*aplicarea unitară a dispozițiilor legale privind decontarea diurnei de detașare pentru persoane cu atribuții în cadrul biroului electoral de circumscripție județeană, care nu sunt salariați ai Consiliului Județean*”, urmare a cererilor primite de la *președintele, locțiitorul și membrii unui Birou electoral de circumscripție județeană*, **pentru alegerile locale din 27.09.2020**.

În conținutul solicitării au fost invocate următoarele prevederi legale:

- **art. 13 din HG nr. 578/2020** privind stabilirea cheltuielilor necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor locale din anul 2020, modificată și completată, **potrivit căroră: Județele și municipiul București suportă din bugetul propriu cheltuielile materiale pentru întreținerea, dotarea și funcționarea sediilor birourilor electorale de circumscripție județeană și a sediului biroului electoral de circumscripție a municipiului București, precum și pentru materialele de protecție sanitară necesare desfășurării activității acestora.**

- **art. 121 alin. (2³) și alin. (2⁴) din Legea nr. 115/2015** pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, modificată și completată, **potrivit căroră:**

- **(2³) Pe perioada cât funcționează birourile și oficiile electorale, membrii acestora, statisticienii, personalul tehnic auxiliar și operatorii de calculator desemnați de Autoritatea Electorală Permanentă se consideră detașați.**

- **(2⁴) Pe toată perioada exercitării atribuțiilor privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale, autoritățile și instituțiile publice la care sunt angajate persoanele prevăzute la alin. (2³) le asigură acestora plata drepturilor salariale, a indemnizațiilor de detașare, a altor diurne decât cele prevăzute la alin. (2³), precum și a oricăror alte drepturi bănești cuvenite, potrivit legii, din surse de la bugetul de stat.”**

II. Normele de drept care guvernează aspectele ce formează obiectul solicitării:

➤ **Legea nr. 115/2015** pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, **în vigoare la data de 27.09.2020:**

”Art. 116

(1) Sumele necesare acoperirii cheltuielilor efectuate de către instituțiile prefectului pentru confecționarea ștampilelor birourilor electorale de circumscripție și a ștampilelor de control ale secțiilor de votare, imprimarea buletinelor de vot, transportul, ambalarea și distribuirea materialelor, documentelor și a tipizatelor prevăzute de lege pentru desfășurarea procesului electoral, precum și plata indemnizațiilor membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare, ale birourilor electorale, plata personalului tehnic auxiliar al acestor birouri și a operatorilor de calculator din secțiile de votare se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, pentru instituțiile prefectului. (...)

Art. 121 *)

(1) Autoritatea Electorală Permanentă, Ministerul Afacerilor Interne, Institutul Național de Statistică, prefectii, președinții consiliilor județene și primarii asigură personalul tehnic auxiliar necesar pentru sprijinirea activității birourilor și oficiilor electorale.

(2) Personalul tehnic auxiliar al Biroului Electoral Central este asigurat de către Autoritatea Electorală Permanentă, Ministerul Afacerilor Interne și Institutul Național de Statistică.

(2¹) Personalul tehnic auxiliar al birourilor electorale de circumscripție județeană este asigurat de către Autoritatea Electorală Permanentă, prefectii și Institutul Național de Statistică, acesta putând fi suplimentat acolo unde este necesar cu personal asigurat de către președinții consiliilor județene și primarii, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(2²) Personalul tehnic auxiliar al birourilor electorale de circumscripție comunală, municipală și orășenească, precum și al oficiilor electorale de sector este asigurat de către primarii, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(2[^]3) Pe perioada cât funcționează birourile și oficiile electorale, membrii acestora, statisticienii, personalul tehnic auxiliar și operatorii de calculator desemnați de Autoritatea Electorală Permanentă se consideră detașați.

(2[^]4) Pe toată perioada exercitării atribuțiilor privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale, autoritățile și instituțiile publice la care sunt angajate persoanele prevăzute la alin. (2[^]3) le asigură acestora plata drepturilor salariale, a indemnizațiilor de detașare, a altor diurne decât cele prevăzute la alin. (2[^]3), precum și a oricăror alte drepturi bănești cuvenite, potrivit legii, din surse de la bugetul de stat. (...).

Art. 126

(1) Odată cu data alegerilor, Guvernul stabilește, prin hotărâre, la propunerea Ministerului Afacerilor Interne și a Autorității Electorale Permanente, calendarul acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale, cheltuielile necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor locale și măsurile tehnice necesare bunei organizări și desfășurării a alegerilor locale. Hotărârea privind stabilirea datei alegerilor, hotărârea privind cheltuielile necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor locale, hotărârea privind măsurile tehnice necesare bunei organizări și desfășurării a alegerilor locale și hotărârea pentru aprobarea programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare organizării și desfășurării în bune condiții a alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale se publică împreună în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

***) - articolul 121 din Legea nr. 115/2015 a fost completat prin pct. 34 al art. I din OUG nr. 40/03.06.2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446/04.06.2019.**

➤ **Legea nr. 135/2020** privind stabilirea datei alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2020, precum și a unor măsuri pentru buna organizare și desfășurare a acestora:

”Art. 11

(1) La alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2020, pentru activitatea desfășurată în cadrul organismelor electorale și pentru suportul tehnic al acestora se acordă următoarele indemnizații:

a) 250 de lei pe zi de activitate pentru președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare, locțiitorii acestora și operatorii de calculator;

b) 150 de lei pe zi de activitate pentru membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, alții decât cei prevăzuți la lit. a);

c) 250 de lei pe zi de activitate pentru președinții birourilor electorale de circumscripție județeană și președintele biroului electoral de circumscripție a municipiului București, pentru locțiitorii acestora, precum și pentru membrii birourilor electorale de circumscripție județeană și membrii biroului electoral de circumscripție a municipiului București;

d) 200 de lei pe zi de activitate pentru președinții birourilor electorale de circumscripție comunală, orășenească, municipală și de sector al municipiului București, precum și pentru locțiitorii acestora;

e) 100 de lei pe zi de activitate pentru membrii birourilor electorale de circumscripție, alții decât cei prevăzuți la lit. d);

f) 100 de lei pe zi de activitate pentru personalul tehnic prevăzut la art. 10;

g) 100 de lei pe zi de activitate pentru personalul tehnic auxiliar al birourilor electorale de circumscripție, pentru membrii comisiilor tehnice județene și pentru membrii comisiei tehnice a municipiului București;

h) 250 de lei pe zi de activitate pentru membrii Biroului Electoral Central;

i) 200 de lei pe zi de activitate pentru personalul tehnic auxiliar al Biroului Electoral Central.

(2) Plata indemnizațiilor prevăzute la alin. (1) lit. a)-e) și g) se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, pentru instituțiile prefectului.

(3) Plata indemnizațiilor prevăzute la alin. (1) lit. f) se suportă din bugetele comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București sau județelor, după caz.

(4) Plata indemnizațiilor prevăzute la alin. (1) lit. h) și i) se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Autorității Electorale Permanente.

(5) Primirea indemnizațiilor prevăzute la alin. (1) nu afectează dreptul de a primi alte diurne, indemnizații, pensii sau alte drepturi bănești convenite în baza unor legi speciale.

(6) Indemnizațiile prevăzute la alin. (1) reprezintă venituri din alte surse în sensul art. 114 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, și sunt exceptate de la plata contribuțiilor sociale, pentru acestea datorându-se și virându-se numai impozitul pe venit potrivit legii.

(7) Plata indemnizațiilor prevăzute la alin. (1) se face pe baza listelor de prezență întocmite în condițiile stabilite prin hotărârea Guvernului privind cheltuielile necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor locale, prevăzută la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 84/2020.

(8) Membrii birourilor electorale, operatorii de calculator, personalul tehnic auxiliar, precum și personalul Ministerului Afacerilor Interne care aplică măsuri de menținere și asigurare a ordinii și liniștii publice la aceste birouri și la sediile Autorității Electorale Permanente au dreptul la o indemnizație de protocol de 20 de lei de persoană pentru apă, cafea și gustări pentru fiecare zi de activitate.

(9) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator ai acestora au dreptul să primească, la cerere, o zi liberă plătită de la locul de muncă, în ziua următoare zilei votării, pe baza adeverinței eliberate în acest sens de către biroul electoral de circumscripție sau Autoritatea Electorală Permanentă, după caz.

(10) Prin derogare de la prevederile art. 61 și 155 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, indemnizația de protocol prevăzută la alin. (8) este venit neimpozabil și este exceptată de la plata contribuțiilor sociale.

(11) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator ai acestora primesc indemnizațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) pentru 5 zile de activitate la primul tur de scrutin, respectiv pentru 3 zile de activitate la turul de scrutin organizat conform art. 39 alin. (1) lit. h), art. 101 alin. (3) și art. 101¹ alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(12) La alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2020, candidații nu pot fi desemnați operatori de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare.”

➤ **HG nr. 578/2020** privind stabilirea cheltuielilor necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor locale din anul 2020, **în vigoare la 27.09.2020:**

”Art. 13 - Județele și municipiul București suportă din bugetul propriu cheltuielile materiale pentru întreținerea, dotarea și funcționarea sediilor birourilor electorale de circumscripție județeană și a sediului biroului electoral de circumscripție a municipiului București, precum și pentru materialele de protecție sanitară necesare desfășurării activității acestora.

Art. 14 - (1) Plata indemnizațiilor membrilor birourilor electorale de circumscripție și ai birourilor electorale ale secțiilor de votare se face pe baza listelor de prezență aprobate de către președinții birourilor electorale.

(2) Plata indemnizațiilor membrilor comisiilor tehnice județene se face pe baza listelor de prezență aprobate de către prefecti.

(3) Plata indemnizațiilor personalului tehnic auxiliar al birourilor electorale de circumscripție se face pe baza listelor de prezență, avizate de către președinții birourilor electorale de circumscripție și aprobate de către prefecti.

(4) Plata indemnizațiilor operatorilor de calculator se face **pe baza listelor de prezență, avizate** de către președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare **și aprobate** de către prefecti. Serviciul de Telecomunicații Speciale pune la dispoziția prefectilor, la solicitarea acestora, informații privind participarea operatorilor de calculator la activitățile realizate pentru pregătirea și organizarea procesului electoral.

(5) Plata indemnizațiilor personalului tehnic al birourilor electorale ale secțiilor de votare se face **pe baza listelor de prezență aprobate** de către primari.

(6) Plata indemnizațiilor membrilor Biroului Electoral Central se face pe baza listelor de prezență aprobate de președintele Biroului Electoral Central.

(7) Plata indemnizațiilor personalului tehnic auxiliar al Biroului Electoral Central se face pe baza listelor de prezență aprobate de către președintele Autorității Electorale Permanente.

Legea nr.53/2003 privind Codul muncii

Art. 47

(1) Drepturile cuvenite salariatului detașat se acordă de angajatorul la care s-a dispus detașarea.

III. Punctul de vedere al Comisiei cu privire la obiectul solicitării:

Comisia a analizat aspectele care fac obiectul solicitării și legislația specifică, rezultând următoarele:

1). Potrivit dispozițiilor **art. 116 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, sumele necesare acoperirii cheltuielilor efectuate de către instituțiile prefectului pentru desfășurarea procesului electoral** [confecționarea ștampilelor birourilor electorale de circumscripție și a ștampilelor de control ale secțiilor de votare, imprimarea buletinelor de vot, transportul, ambalarea și distribuirea materialelor, documentelor și a tipizatelor], **precum și plata indemnizațiilor membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare, ale birourilor electorale, plata personalului tehnic auxiliar al acestor birouri și a operatorilor de calculator din secțiile de votare se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, pentru instituțiile prefectului.** (...)

De asemenea, potrivit **art. 121 alin. (2⁴) din Legea nr. 115/2015, pe toată perioada exercitării atribuțiilor privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale, autoritățile și instituțiile publice la care sunt angajate persoanele prevăzute la alin. (2³) - membrii birourilor și oficiilor electorale, statisticienii, personalul tehnic auxiliar și operatorii de calculator desemnați de AEP - **le asigură acestora plata drepturilor salariale, a indemnizațiilor de detașare, a altor diurne decât cele prevăzute la alin. (2³), precum și a oricăror alte drepturi bănești cuvenite, potrivit legii, din surse de la bugetul de stat.****

Astfel, Comisia reține faptul că, potrivit legii, pornind de la atribuțiile pe care persoanele desemnate le au în legătură cu organizarea și desfășurarea procesului electoral, rezultă că în privința drepturilor salariale, a indemnizațiilor de detașare, a altor diurne decât cele prevăzute la alin. (2³), precum și a oricăror alte drepturi bănești cuvenite, potrivit legii, din surse de la bugetul de stat, **plătitorii sunt autoritățile și instituțiile publice la care sunt angajate persoanele detașate în cadrul procesului electoral.**

Așadar, chiar dacă aceste persoane sunt considerate ca fiind detașate, în privința drepturilor cuvenite persoanelor pe perioada exercitării atribuțiilor referitoare la procesul electoral, sunt aplicabile prevederile exprese din legile organice sus menționate, care derogă de la normele de drept comun, respectiv art. 47 alin.(1) din Codul muncii „Drepturile cuvenite salariatului detașat se acordă de angajatorul la care s-a dispus detașarea”, respectiv de la normele art. 505 din Codul administrativ - OUG nr. 57/2019 care, de asemenea, reglementează faptul că autoritatea sau instituția beneficiară suporta cheltuielile persoanei detașate.

De altfel, în practica judiciară s-a reținut că *sintagma "se consideră detașați" este în mod clar diferită de cea "sunt detașați" și ea semnifică faptul că pe durata alegerilor și îndeplinirii acestor atribuții, membrii birourilor electorale nu mai pot fi angrenați în sarcinile de serviciu uzuale date de către angajator, scopul desemnării lor în aceste organisme fiind să vegheze la buna desfășurare a alegerilor și să asigure respectarea legii electorale.*

În acest sens este Decizia civilă nr. 13/C din 30.01.2019 a Curții de Apel Constanța [<http://portal.just.ro/36/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=1209>].

În legătură cu textul **art. 13 din HG nr. 578/2020**, indicat de către petent, Comisia constată că acesta reglementează altă natură de cheltuieli decât cele care fac obiectul analizei Comisiei (*decontarea diurnei de detașare pentru persoane cu atribuții în cadrul biroului electoral de circumscripție județeană, care nu sunt salariați ai Consiliului Județean*). Această prevedere legală are ca obiect **modalitatea de suportare a cheltuielilor materiale** pentru întreținerea, dotarea și funcționarea sediilor birourilor electorale de circumscripție județeană și a sediului biroului electoral de circumscripție a municipiului București, precum și pentru materialele de protecție sanitară necesare desfășurării activității acestora, **în sensul că sumele aferente se suportă de către unitățile administrativ-teritoriale** (județe și Municipiul București), din bugetul propriu.

Prin urmare, Comisia constată că prevederile art. 121 alin. (2⁴) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, nu comportă dificultăți de interpretare și de aplicare, întrucât rezultă, în mod expres, că *autorităților și instituțiilor publice la care sunt angajate persoanele prevăzute la alin. (2³), le revine atribuția de a plăti drepturile salariale, a indemnizațiilor de detașare, precum și a oricăror drepturi bănești cuvenite, potrivit legii, din surse de la bugetul de stat.*

2). În ceea ce privește indemnizațiile pentru activitatea desfășurată în cadrul organismelor electorale și pentru suportul tehnic al acestora, Comisia constată că sumele cuvenite persoanelor angrenate în procesul electoral, pentru alegerile locale, se acordă în cuantumul prevăzut la **art. 11 din Legea nr. 135/2020** și se suportă, după caz, **din bugetul de stat și, după caz, din bugetele comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București sau județelor**, potrivit alin. (2) – (4) al aceluiași articol de lege.

De asemenea, din prevederile **HG nr. 578/2020** rezultă că pentru alegerile locale organizate în anul 2020, **s-au aprobat cheltuielile/fondurile publice necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor**, fiind constituite din *cheltuieli materiale și indemnizațiile pentru personalul angrenat în activitățile specifice alegerilor locale.*

Astfel, la **art. 3 din HG nr. 578/2020 sunt enumerate categoriile de cheltuieli** necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor locale, printre care sunt precizate și (...) **b) indemnizațiile membrilor birourilor electorale, ale membrilor comisiilor tehnice județene, ale personalului tehnic auxiliar, ale statisticienilor ce fac parte din personalul tehnic auxiliar, ale operatorilor de calculator și ale informaticienilor.**

La **art. 7 alin. (2) din HG nr. 578/2020** s-au prevăzut următoarele:

"(2) Ministerul Afacerilor Interne asigură, prin bugetele instituțiilor prefectului, sumele de bani necesare acoperirii următoarelor categorii de cheltuieli:

a) indemnizațiile membrilor birourilor electorale de circumscripție, ai birourilor electorale ale secțiilor de votare și ai comisiilor tehnice județene;

b) indemnizațiile personalului tehnic auxiliar, ale informaticienilor și ale statisticienilor ce fac parte din personalul tehnic auxiliar al birourilor electorale de circumscripție;

c) indemnizațiile operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare;
(...)."

Pentru considerentele expuse anterior, în temeiul art. 10 lit. d) și ale art. 3 alin. (1) din Regulament,

COMISIA
emite următoarele
CONCLUZII:

1. Obligația de plată a drepturilor salariale, a indemnizațiilor de detașare, precum și a altor drepturi bănești cuvenite, potrivit legii, suportate din surse de la bugetul de stat, revine autorităților și instituțiilor publice la care sunt angajate persoanele prevăzute la art. 121 alin. (2³) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, pe toată perioada exercitării atribuțiilor privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale.

2. Indemnizațiile pentru activitatea desfășurată în cadrul organismelor electorale și pentru suportul tehnic al acestora se suportă, după caz, atât din bugetul de stat (prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, pentru instituțiile prefectului, respectiv al Autorității Electorale Permanente), cât și din bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București sau județelor.

PREȘEDINTELE COMISIEI DE APLICARE UNITARĂ,

DRAGOȘ NANIȘ

MEMBRII COMISIEI:

Mariana Punguță

Petronela Rotariu

Mariana Mișu

Nicoleta Vișan

SECRETAR
Mihail Toma